

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2020-2021
ANUL DE STUDIU I / SEMESTRUL I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Departamentul Filologie
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură (Filologie)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / calificarea	Limba și literatura română – Limba și literatura engleză/ Cod calificare conform COR: Filolog – 264301; Secretar Literar – 264305; Asistent de Cercetare în Filologie – 264315 / Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Literatură, cultură și civilizație română (începuturi – 1870)	2.2. Cod disciplină	RE113
2.3. Titularul activității de curs	lect. univ. dr. Iuliana WAINBERG		
2.4. Titularul activității de seminar	lect. univ. dr. Iuliana WAINBERG		
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1
2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					58
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	58
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Amfiteatru dotat cu videoproiector și ecran de proiecție
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Amfiteatru dotat cu videoproiector și ecran de proiecție

6. Competențele inclusiv acumulate

6.1. Competențe profesionale	C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc C4.1 Descrierea și exemplificarea evoluției literaturii române C4.2 Exemplificarea formelor de evoluție a literaturii române (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea literaturii române A4.1 Relaționarea textelor și contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar
------------------------------	--

	A4.2 Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar al culturii române, în contexte diferite A4.3 Formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară, pornind de la bibliografia de specialitate
6.2. Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor nclusiv nclusive)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor momente din evoluția cronologică a culturii și a literaturii românești în perioada veche și premodernă
7.2. Obiectivele specifice	O1. Cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a comentariilor asupra principalelor fenomene de cultură și asupra unor opere literare românești reprezentative O2. Cultivarea sentimentului patriotic, a respectului față de valorile culturale naționale O3. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților literare O4. Integrarea fenomenelor culturii și literaturii românești în contextul larg al valorilor culturii și literaturii universale. O5. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere pentru aprofundarea ulterioară, din perspectiva educației permanente, a temelor discutate, dar și a altor teme vizând raporturile culturii și literaturii românești cu valorile culturii și literaturii europene

8. Conținuturi

8.1. Curs / 2h	Metode de predare	Observații
1. Introducere în tematica generală a cursului 1.1. Temele cursurilor 1.2. Bibliografia generală		ISTORII LITERARE: 1. N. Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i> , vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980 2. G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i> , ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993) 3. Zoe Dumitrescu Bușulenga (coord.), M. Angheliescu, M. Bucur, Paul Cornea, Alexandru Duțu, N. Manolescu, D. Micu, G. Mihăilă, George Muntean, Al. Săndulescu, <i>Istoria literaturii române. Studii</i> , București, Editura Academiei, 1979 4. N. Iorga, <i>Istoria literaturii românești</i> , ed. a II-a, vol. I-III, București, 1925, 1926, 1933 5. E. Lovinescu, <i>Istoria literaturii române contemporane</i> , vol. 1-2, ediție îngrijită de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1973 6. Nicolae Manolescu, <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i> , Pitești, Editura Paralela 45, 2008 7. Dumitru Micu, <i>Istoria literaturii române (De la creația populară la postmodernism)</i> , București, Edit. Saeculum I.O., 2000. 8. Al. Piru, <i>Istoria literaturii române de la origini până la 1830</i> ,
2. Aspecte ale dezvoltării culturale și literare în epoca veche. Epoca slavonă - prezentarea caracteristicilor acestei etape a culturii române 2.1. Rolul bisericii și al curții domnești în dezvoltarea culturii 2.2. Valorile limbii slavone (limbă oficială, limbă liturgică, limba culturii)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	
3. Istoriografia în limba slavonă 3.1. Activitatea cronicarilor călugări Macarie, Eftimie, Azarie 3.2. <i>Povestire despre Dracula voievod</i> 3.3. <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie</i> . Prezentarea versiunilor. Problema paternității lucrării. Filosofia de viață, ideatica între sacru și profan	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	
4. Începuturile scrisului în limba română 4.1. Primul text păstrat în limba română și importanța sa lingvistică și documentară: <i>Scrisoarea lui Neacșu</i> 4.2. Textele rotacizante: <i>Psaltirea Hurmuzachi</i> , <i>Psaltirea Voronețeană</i> , <i>Psaltirea Scheiană</i> , <i>Codicele Voronețean</i> - caracteristici, conținut, importanță. 4.3. Apariția tiparului. Activitatea diaconului Coresi	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	
5. Literatura religioasă în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea ; <i>Cazania</i> lui Varlaam (1643); <i>Noul Testament de la Bălgrad</i> al mitropolitului Simion Ștefan (1648); <i>Psaltirea în versuri</i> a mitropolitului Dosoftei al Moldovei; <i>Biblia de la București</i> (1688); <i>Didahiile</i> lui Antim Ivireanul		
6. Dimensiunile umanismului românesc. Grigore Ureche - primul mare cronicar moldovean	Problematizare și învățare prin	

<p>6.1. Grigore Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i> 6.2. Valoarea literară a cronicii (arta narativă, arta portretului, arta descrierii) și ideatica lucrării</p>	<p>descoperire Conversație și comentariu de text</p>	<p>București, 1977 9. Ion Rotaru, <i>O istorie a literaturii române de la origini până în prezent</i>, București, Editura Dacoromână TDC, 2006.</p>
<p>7. Miron Costin - coordonatele operei 7.1. <i>Letopisețul Țării Moldovei</i>: concepția istorică și socială a cronicarului; arta portretului, a descrierii și a narațiunii 7.2. Poemul filosofic <i>Viața lumii</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>8. Aspecte ale vieții și operei lui Ion Neculce 8.1. <i>Letopisețul Țării Moldovei</i>. Fondul predominant memorialistic al cronicii 8.2. Valorificarea spațiului legendar-arhaic al spiritualității românești în legendele din ciclul <i>O samă de cuvinte</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	<p>DICTIONARE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mircea Anghelescu, Cristina Ionescu, Gheorghe Lăzărescu, <i>Dicționar de termeni literari</i>, București, Editura Garmond f. a. 2. C. Chițimia, Al. Dima (coord.), <i>Literatura română. Dicționar cronologic</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979 3. Gabriela Drăgoi, Florin Faifer, Alexandru Teodorescu, Leon Volovici, Remus Zăstroiu (coordonare și revizie), <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i>, Institutul de Lingvistică, Teorie Literară și Folclor al Universității „Al. I. Cuza” Iași, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979¹; București-Chișinău, Editura Academiei Române, Editura Gunivas, 2002² (Gabriela Drăgoi, Florin Faifer, Dan Mănuacă, Alexandru Teodorescu, Leon Volovici, Remus Zăstroiu (coord.)) 4. Dan Grigorescu (coord.), <i>Bibliografia esențială a literaturii române</i>. Scriitori. Reviste. Concepte, București, Editura Enciclopedică, 2003 5. I. Hangiu, <i>Dicționarul presei literare românești 1790-2000</i>, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004 6. Ion Pop (coord.), <i>Dicționar analitic de opere literare românești</i>, vol. I [A-D], București, Editura Didactică și Pedagogică R. A., 1998, vol. II [E-L], III [M-P], IV [Q-Z], Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 1999, 2001, 2003 7. Eugen Simion (coord.), <i>Dicționarul general al literaturii române</i>, vol. I [A-B], vol. II [C-D], vol. III [E-K], vol. IV [L-O], vol. V [P-R], vol. VI [S-T], vol. VII [Ț-Z], I-VII, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, 2004, 2005, 2005, 2006, 2007, 2009 8. Aurel Sasu (coord.), <i>Dicționarul biografic al literaturii române</i>, vol. I [A-L], II [M-Z], Pitești, Editura Paralela 45, 2006ă 9. Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu (coord.), <i>Dicționarul scriitorilor români</i>, vol. I [A-C], vol. II [D-L], București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, 1998, vol. III [M-Q], vol. IV [R-Z], București, Editura Albatros, 2001, 2002
<p>9. Dimitrie Cantemir - personalitate de sinteză a culturii române. Reperele principale ale creației 9.1. <i>Descrierea Moldovei</i> 9.2. <i>Istoria ieroglifică</i>. Posibilități de definire a textului și noutatea speciei. Descifrarea alegoriilor și explicarea simbolisticii bestiarelui</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>10. Epoca premodernă. Iluminismul românesc. Școala Ardeleană 10.1. Iluminismul românesc și caracteristicile sale în raport cu iluminismul european 10.2. Școala Ardeleană - direcții de manifestare și realizări culturale</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>11. Perioada pașoptistă – context socio-istoric și cultural 11.1. Curente literare în epocă 11.2. Revista „Dacia literară” – <i>Introducere</i> (importanța și semnificațiile textului) 11.3. Mari îndrumători culturali și creatori de școală literară (Gheorghe Asachi, Mihail Kogălniceanu, Ion Heliade Rădulescu, G. Barițiu)</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>12. Poezia romantică 12.1. Poezia de inspirație istorică în epocă 12.2. Poezia naturii</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>13. Proza, comedia și drama romantică 13.1. Fiziologia literară în epocă; comedia – comedile lui Vasile Alecsandri 13.2. Nuvela romantică. Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușeanul</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>13.3. Drama ca specie romantică. Vasile Alecsandri, <i>Despot-Vodă</i>; Bogdan Petriceicu-Hasdeu, <i>Răzvan și Vidra</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	
<p>14. Începuturile romanului românesc. Nicolae Filimon, <i>Ciocoii vechi și noi</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text</p>	

ANTOLOGII:

*** *Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI* publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P.P.Panaitescu, București, 1959

REFERINTE CRITICE (SELECTIV):

Doina Curticăpeanu, *Universul literaturii române vechi*, 1994

N. Manolescu, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, vol.I, București, 1980

I. Em. Petrescu, *Ion Budai Deleanu și eposul comic*, București, 1984

M. Scarlat, *Istoria poeziei românești*, vol.I, București, 1982

Eugen Simion, *Dimineața poezilor*, București, 1980

Elvira Sorohan, *Introducere în opera lui Ion Budai Deleanu*, București, 1984

Bibliografie**ISTORII LITERARE:**

1. N. Cartoian, *Istoria literaturii române vechi*, vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980
2. G. Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993)
3. Zoe Dumitrescu Bușulenga (coord.), M. Angheliescu, M. Bucur, Paul Cornea, Alexandru Duțu, N. Manolescu, D. Micu, G. Mihăilă, George Muntean, Al. Săndulescu, *Istoria literaturii române. Studii*, București, Editura Academiei, 1979
4. N. Iorga, *Istoria literaturii românești*, ed. a II-a, vol. I-III, București, 1925, 1926, 1933
5. E. Lovinescu, *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1-2, ediție îngrijită de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1973
6. Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008
7. Dumitru Micu, *Istoria literaturii române (De la creația populară la postmodernism)*, București, Edit. Saeculum I.O., 2000.
8. Al. Piru, *Istoria literaturii române de la origini până la 1830*, București, 1977
9. Ion Rotaru, *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Dacoromână TDC, 2006.

DICȚIONARE:

1. Mircea Angheliescu, Cristina Ionescu, Gheorghe Lăzărescu, *Dicționar de termeni literari*, București, Editura Garmond f. a.
2. C. Chițimia, Al. Dima (coord.), *Literatura română. Dicționar cronologic*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979
3. Gabriela Drăgoi, Florin Faifer, Alexandru Teodorescu, Leon Volovici, Remus Zăstroiu (coordonare și revizie), *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Institutul de Lingvistică, Teorie Literară și Folclor al Universității „Al. I. Cuza” Iași, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1979¹; București-Chișinău, Editura Academiei Române, Editura Gunivas, 2002² (Gabriela Drăgoi, Florin Faifer, Dan Mănuță, Alexandru Teodorescu, Leon Volovici, Remus Zăstroiu (coord.))
4. Dan Grigorescu (coord.), *Bibliografia esențială a literaturii române. Scriitori. Reviste. Concepte*, București, Editura Enciclopedică, 2003
5. I. Hangiu, *Dicționarul presei literare românești 1790-2000*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004
6. Ion Pop (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. I [A-D], București, Editura Didactică și Pedagogică R. A., 1998, vol. II [E-L], III [M-P], IV [Q-Z], Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 1999, 2001, 2003
7. Eugen Simion (coord.), *Dicționarul general al literaturii române*, vol. I [A-B], vol. II [C-D], vol. III [E-K], vol. IV [L-O], vol. V [P-R], vol. VI [S-T], vol. VII [Ț-Z], I-VII, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, 2004, 2005, 2005, 2006, 2007, 2009
8. Aurel Sasu (coord.), *Dicționarul biografic al literaturii române*, vol. I [A-L], II [M-Z], Pitești, Editura Paralela 45, 2006^â
9. Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu (coord.), *Dicționarul scriitorilor români*, vol. I [A-C], vol. II [D-L], București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, 1998, vol. III [M-Q], vol. IV [R-Z], București, Editura Albatros, 2001, 2002

ANTOLOGII:

*** *Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI* publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P.P.Panaitescu, București, 1959

REFERINTE CRITICE (SELECTIV):

Doina Curticăpeanu, *Universul literaturii române vechi*, 1994

N. Manolescu, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, vol.I, București, 1980

I. Em. Petrescu, *Ion Budai Deleanu și eposul comic*, București, 1984

M. Scarlat, *Istoria poeziei românești*, vol.I, București, 1982
 Eugen Simion, *Dimineața poezilor*, București, 1980
 Elvira Sorohan, *Introducere în opera lui Ion Budai Deleanu*, București, 1984
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Motivații privitoare la tipărirea cărților românești vechi specificate în predosloviile acestora (secolele XVI-XVII)*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Historica”, 8, Alba Iulia, 2004, pp. 61-71; ISSN 1453-9314.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Informații prezente în prefețele și epilogurile tipăriturilor românești din secolele al XVI-lea și al XVII-lea. Tipologizare*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Historica”, Alba Iulia, 12/II, 2008, pp. 105-111; ISSN 1453-9314.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Mitropolitul Ștefan al Ungrovlahiei - editor și predoslov al unor tipărituri românești de la mijlocul secolului al XVII-lea*, în „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul XIV, Nr. 2, mai-august, 2009, pp. 257-267; ISSN 1584-8051.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Clerici români ai veacurilor trecute, ocrotitori ai cărții tipărite pe teritoriul românesc (sec. al XVI-lea – prima jumătate a sec. al XVII-lea)*, în „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul XVI, Nr. 1, ianuarie – aprilie, 2011, pp. 211 – 228; ISSN 1584-8051.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Personalități ale culturii române implicate în tipărirea cărților românești vechi (secolele al XVI-lea și al XVII-lea)*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 12, tom I, Alba Iulia, 2011, pp. 253 - 264; ISSN 1582-5523.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Predoslovii ale mitropolitului Dosoftei al Moldovei prezente în tipărituri românești vechi*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 16, tom 1, Alba Iulia, 2015, pp. 239-246, ISSN 1582-5523
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Ideea unității naționale promovată în predosloviile tipăriturilor românești vechi*, în vol. *1918-2018, Limba și cultura română – structuri fundamentale ale identității naționale: evaluări, perspective*, Ofelia Ichim (coord.), București, Editura Tracus Arte, 2019, ISBN: 978-606-023-140-0, pp. 224-234.
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Elegia în literatura română din perioada pașoptistă*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 21, 2020, ISSN 1582-5523, pp. 90-107
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Grigore Alexandrescu – poetul pelerin*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 19, tom 2, 2018, pp. 37-44, ISSN 1582-5523
 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, *Influențe creștine în creații lirice ale lui Vasile Alecsandri și Dimitrie Bolintineanu*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 11, tom I, Alba Iulia, 2010, pp. 185-194; ISSN 1582-5523.

8.2. Seminar / laborator / 2h	Metode de predare	Observații
<p>1. Prezentarea generală a tematicii și a bibliografiei. Tabelul cronologic al evenimentelor care definesc cultura română în epoca veche și premodernă</p> <p>2. Istoriografia în limba slavonă</p> <p>2.1. Prezentarea <i>Letopiseșului anonim al Moldovei</i>, cu variantele sale</p> <p>2.2. <i>Povestire despre Dracula-Voievod</i></p> <p>Bibliografie: *** <i>Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI</i> publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P. P. Panaitescu, București, 1959 N. Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i>, vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993)</p>	<p>Conversație</p>	<p>ANTOLOGII: *** <i>Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI</i> publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P. P. Panaitescu, București, 1959</p> <p>OPERE: *** <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie</i>. Ediția Florica Moisil, Dan Zamfirescu. Studiu introductiv de Dan Zamfirescu și G.Mihăilă, București, 1971 Gr. Ureche, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i>, Edit.II, București, 1968 (Edit.P.P.Panaitescu) Miron Costin, <i>Opere</i>, Buc., 1958</p>
<p>2. Istoriografia în limba slavonă – continuare:</p> <p>2.3. <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie</i> (discutarea motivelor literare, alegoriilor, simbolurilor, pildelor)</p> <p>3. Începuturile scrisului în limba română</p> <p>3.1. Primul text păstrat în limba română și importanța sa lingvistică și documentară: <i>Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung</i></p> <p>3.2. Cărți vechi românești tipărite în secolele al XVI-lea - al XVIII-lea.</p> <p>Bibliografie: *** <i>Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI</i> publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P. P. Panaitescu, București, 1959 N. Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i>, vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993) Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Motivații privitoare la tipărirea cărților românești vechi specificate în predosloviile acestora (secolele XVI-XVII)</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Historica”, 8, Alba Iulia, 2004, pp. 61-71; ISSN 1453-9314. Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Informații prezente în prefețele și epilogurile</i></p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	<p>Ion Neculce, <i>Opere. Letopiseșul Țării Moldovei și O samă de cuvinte</i>, București, 1982</p>

<p><i>tipăriturilor românești din secolele al XVI-lea și al XVII-lea. Tipologizare</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Historica”, Alba Iulia, 12/II, 2008, pp. 105-111; ISSN 1453-9314.</p> <p>Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Mitropolitul Ștefan al Ungrovlahiei - editor și predoslov al unor tipărituri românești de la mijlocul secolului al XVII-lea</i>, în „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul XIV, Nr. 2, mai-august, 2009, pp. 257-267; ISSN 1584-8051.</p> <p>Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Clerici români ai veacurilor trecute, ocrotitori ai cărții tipărite pe teritoriul românesc (sec. al XVI-lea – prima jumătate a sec. al XVII-lea)</i>, în „Altarul Reîntregirii”, Serie nouă, Anul XVI, Nr. 1, ianuarie – aprilie, 2011, pp. 211 – 228; ISSN 1584-8051.</p> <p>Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Personalități ale culturii române implicate în tipărirea cărților românești vechi (secolele al XVI-lea și al XVII-lea)</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 12, tom I, Alba Iulia, 2011, pp. 253 - 264; ISSN 1582-5523.</p> <p>Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Predoslovii ale mitropolitului Dosoftei al Moldovei prezente în tipărituri românești vechi</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 16, tom 1, Alba Iulia, 2015, pp. 239-246, ISSN 1582-5523</p> <p>Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Ideea unității naționale promovată în predosloviile tipăriturilor românești vechi</i>, în vol. 1918-2018, <i>Limba și cultura română – structuri fundamentale ale identității naționale: evaluări, perspective</i>, Ofelia Ichim (coord.), București, Editura Tracus Arte, 2019, ISBN: 978-606-023-140-0, pp. 224-234.</p>		<p>Vasile Cârlova, <i>Poezii în V. Mușat, Vasile Cârlova, București, 1981</i></p> <p>I. Heliade Rădulescu, <i>Opere</i>, vol.I-III, București, 1975</p> <p>Gr. Alexandrescu, <i>Opere</i>, vol.I, București, 1957</p> <p>Dimitrie Bolintineanu, <i>Opere</i>, vol.I-V, București, 1981-1984</p> <p>Vasile Alecsandri, <i>Opere</i>, vol.I-VII, București, 1975-1978</p>
<p>4. GRIGORE URECHE, <i>Letopisețul Țării Moldovei: arta portretului</i> (portretul moral, modalități de expresie specifice; exemplificări prin portretele lui Ștefan cel Mare, Petru Șchiopul, Bogdan cel Orb, Iliăș Vodă); arta descrierii (gradarea imaginilor, prezentările hiperbolice, accentuarea elementului moral; exemplificări prin: luptele de la Codrii Cosminului, Roșcani, Valea Albă); arta narativă (exemplificări prin prezentarea celei de a doua domnii a lui Alexandru Lăpușneanu și prin scena fugii lui Petru Rareș în Transilvania)</p> <p>5. MIRON COSTIN: 5.1. <i>Letopisețul Țării Moldovei de la Aron Vodă încoace</i>. Concepția istorică și socială a cronicarului, extinderea sferei de referință comparativ cu predecesorul său. Artă portretului, a descrierii și a narațiunii</p> <p>Bibliografie: Gr. Ureche, <i>Letopisețul Țării Moldovei</i>, București, 1968 Miron Costin, <i>Opere</i>, București, 1958 N. Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i>, vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993)</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	<p>C. Negruzzi, <i>Opere</i>, vol.I, București, 1974</p> <p>Nicolae Filimon, <i>Opere</i>, vol.I-II, București, 1975,1978</p> <p>B. P. Hasdeu, <i>Scrieri literare</i>, vol.I-II, București, 1960</p>
<p>5.2. MIRON COSTIN: Poemul filosofic <i>Viața lumii</i> – elemente de prozodie, noutatea temei și discutarea conexiunilor cu motivele fundamentale de largă circulație (<i>fortuna labilis, vanitas vanitatum, ubi sunt, carpe diem, edax rerum</i>;</p> <p>6. ION NECULCE, <i>Letopisețul Țării Moldovei de la Dabija-Vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat Voievod</i>: arta portretului (portretele lui Constantin Mavrocordat, Gin Ali Pașa, Dabija Vodă, Gheorghe Duca, Petru I, Dumitrașcu Vodă Cantacuzino, Dimitrie Cantemir); valorificarea spațiului legendar-arhaic al spiritualității românești în <i>O samă de cuvinte</i></p> <p>Bibliografie: Miron Costin, <i>Opere</i>, București, 1958 Ion Neculce, <i>Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte</i>, București, 1982 N. Cartoian, <i>Istoria literaturii române vechi</i>, vol. I-III, 1940-1945; ed.a II-a, București, 1980 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	

<p>Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993)</p>		
<p>7. Meditația pe ruine și legenda istorică: Vasile Cârlova - <i>Ruinurile Târgoviștei</i>; Grigore Alexandrescu – <i>Miezul nopții, Adio. La Târgoviște, Meditație, Trecutul. La Mănăstirea Dealului, Umbra lui Mircea. La Cozia</i>; Ion Heliade Rădulescu – <i>O noapte pe ruinele Târgoviștei</i>; D. Bolintineanu – <i>Legende istorice</i></p> <p>8. Vasile Alecsandri, <i>Pasteluri</i></p> <p>Bibliografie: Vasile Cârlova, <i>Poezii în V. Mușat, Vasile Cârlova</i>, București, 1981 I. Heliade Rădulescu, <i>Opere</i>, vol. I-III, București, 1975 Gr. Alexandrescu, <i>Opere</i>, vol. I, București, 1957 Dimitrie Bolintineanu, <i>Opere</i>, vol. I-V, București, 1981-1984 Vasile Alecsandri, <i>Opere</i>, vol. I-VII, București, 1975-1978 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993) Ion Rotaru, <i>O istorie a literaturii române de la origini până în prezent</i>, București, Editura Dacoromână TDC, 2006. Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Elegia în literatura română din perioada pașoptistă</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 21, 2020, ISSN 1582-5523, pp. 90-107 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Grigore Alexandrescu – poetul pelerin</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 19, tom 2, 2018, pp. 37-44, ISSN 1582-5523 Iuliana Wainberg-Drăghiciu, <i>Influențe creștine în creații lirice ale lui Vasile Alecsandri și Dimitrie Bolintineanu</i>, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica”, Vol. 11, tom I, Alba Iulia, 2010, pp. 185-194; ISSN 1582-5523.</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	
<p>9. Vasile Alecsandri și lumea provincialului: <i>Chirița în lași; Chirița în provincie</i></p> <p>10. Costache Negruzzi, <i>Alexandru Lăpușneanul</i></p> <p>Bibliografie: Vasile Alecsandri, <i>Opere</i>, vol. I-VII, București, 1975-1978 C. Negruzzi, <i>Opere</i>, vol. I, București, 1974 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993) Ion Rotaru, <i>O istorie a literaturii române de la origini până în prezent</i>, București, Editura Dacoromână TDC, 2006. Nicolae Manolescu, <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i>, Pitești, Editura Paralela 45, 2008</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	
<p>11. Bogdan Petriceicu-Hasdeu, <i>Răzvan și Vidra</i></p> <p>12. Începuturile romanului românesc. Nicolae Filimon, <i>Ciocoii vechi și noi</i> (prezentarea tipologiei parvenitului; tehnici de caracterizare a personajului central; valoarea documentară a romanului)</p> <p>Bibliografie: Nicolae Filimon, <i>Opere</i>, vol-I-II, București, 1975,1978 B. P. Hasdeu, <i>Scrieri literare</i>, vol.I-II, București, 1960 G. Călinescu, <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i>, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982 (ed. a III-a, București, 1993) Nicolae Manolescu, <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i>, Pitești, Editura Paralela 45, 2008 Ion Rotaru, <i>O istorie a literaturii române de la origini până în prezent</i>, București, Editura Dacoromână TDC, 2006.</p>	<p>Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text Referat, portofoliu</p>	
<p>Bibliografie</p>		
<p>ANTOLOGII: *** <i>Cronicile slavo-române din sec. XV-XVI</i> publicate de Ion Bogdan. Ediție revăzută și completată de P. P. Panaitescu, București, 1959</p>		

OPERE:

****Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie.* Ediția Florica Moisil, Dan Zamfirescu. Studiu introductiv de Dan Zamfirescu și G.Mihăilă, București, 1971
 Gr. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, Edit.II, București, 1968 (Edit.P.P.Panaitescu)
 Miron Costin, *Opere*, Buc., 1958 (Edit.P.P.Panaitescu)
 Ion Neculce, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, București, 1982 (ed. G.Strempele)
 Vasile Cârlova, *Poezii în V.Mușat, Vasile Cârlova*, București, 1981
 I. Heliade Rădulescu, *Opere*, vol.I-III, București, 1975
 Gr. Alexandrescu, *Opere*, vol.I, București, 1957
 Dimitrie Bolintineanu, *Opere*, vol.I-V, București, 1981-1984
 Vasile Alecsandri, *Opere*, vol.I-VII, București, 1975-1978
 C. Negruzzi, *Opere*, vol.I, București, 1974
 B. P. Hasdeu, *Scrieri literare*, vol.I-II, București, 1960
 Nicolae Filimon, *Opere*, vol.I-II, București, 1975,1978

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar românesc în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate	scrisă (S): lucrare scrisă; chestionar; grilă; test	80%
10.5. Seminar / laborator	CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar românesc în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate	orală (O), practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect, conversația; expunerea liberă	20 %
10.6 Standard minim de performanță – obținerea notei minime 5:			
Cerințe minime de promovare (pentru nota 5) : - participare nesistematică la orele de curs și seminar; - cunoștințe minimale din problematica disciplinei; - capacitate redusă de transfer a informației de specialitate - obținerea a minimum 1 pct. pentru activitatea la seminar și 4 pct. pentru lucrarea scrisă Cerințe maxime de promovare (pentru nota 10) : - participare activă și sistematică la dezbaterile de la cursuri și seminar; - cunoștințe temeinice din problematica disciplinei;			

- capacitate sporită de transfer al informației de specialitate;
- obținerea punctajului maxim la toți indicatorii de mai sus.

SP4. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii române

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.09.2020

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura director de departament

.....

.....